

Coach of the Year 2018: Irizar i8

E-MOBILITY FABRIEK

Irizar i8 Coach of the Year 2018

Het werd een pandemonium. Dolgelukkige Spanjaarden of liever Basken, omhelsden elkaar en zo ongeveer iedereen die voor hun voeten kwam.

De reden: de uitreiking van de 'Coach the Year 2018' award. Vrijdag, de openingsdag van Busworld, werd een feestje gevierd op een overbevolkte stand van Irizar. De avond ervoor was al de officiële bekendmaking gedaan tijdens de Busworld Awards Night.

TEKST EN FOTOGRAFIE: JOS HAAS

Irizar had daarbij nog een primeur op Busworld met de ie-Tram en kondigde de ingebruikname aan van de nieuwe fabriek speciaal gebouwd voor de productie van elektrische bussen.

Maar op dat moment was het belangrijkste voor de Irizar-mensen de woorden die 'Bus and Coach' juryvoorzitter Tom Terjesen sprak voor hij de trofee aan Irizar's ceo José Manuel Orcasitas en exportdirecteur Gotzon Gomez overhandigde. Van hem woorden vol lof over de Irizar i8, het topmodel en paradeparaatje van de Spaanse fabriek. "De collega juryleden hadden het tijdens de Coach Euro test over 'wow' en 'excellent' als het over de Irizar i8 ging. Met name over de vormgeving, rij-eigenschappen

en het comfort van de i8. De i8 ziet er uit als een 'premium coach', en zo voelt hij ook voor de passagiers en de chauffeur. En onder andere omdat de i8 voor tien centimeter smaller is dan aan de achterkant, hij loopt dus taps toe, en dat scheelt in de rijweerstand: de Cw-waarde bedraagt 0,321. En dus ook in brandstofverbruik."

Sterk deelnemersveld

Over de jaren heen heeft Irizar een goed servicenetwerk opgebouwd, mede geholpen door de netwerken van leveranciers als Paccar/DAF en ZF. Irizar is 127 jaar oud en met fabrieken in Spanje, Marokko en Mexico een wereldwijde

speler. De omzet in 2016 bedroeg zo'n 600 miljoen euro. Er werken circa 3000 mensen. De International Bus and Coach Jury koos de Irizar i8 tot Coach of the Year 2018 uit een sterk deelnemersveld van zes touringcars: de nieuwe Mercedes-Benz Tourismo, Iveco Evady's, VDL Futura FDD2, Scania Interlink en Neoplan Tourliner. Zes touringcars die uitgebreid zijn getest waarbij alle aspecten van een touringcar in

Vlnr: Gotzon Gomez, José Manuel Orcasitas en Tom Terjesen

ogenschouwen worden genomen: rij- en motorgeluid, windgeruis, handelbaarheid, rijgedrag, comfort voor de passagiers maar ook voor de chauffeur, capaciteit, bagageruimte, werkplek van de chauffeur, ergonomie, aandrijflijn, toegankelijkheid et cetera.

Het belangrijkste onderdeel is een rijtest over een route die verschillende keren wordt gereden om een goede vergelijking mogelijk te maken. Deze Coach Euro Test neemt vier dagen in beslag en werd dit jaar gehouden in het Zweedse Mantorp Park. Om het jaar wordt de Coach Euro Test gehouden afgewisseld met de Bus Euro Test die volgend jaar in Kroatië plaats heeft. De jury bestaat uit vakjuristen uit 22 landen, waaronder Touringcar & Bus. Dit jaar werd voor het eerst in het 25-jarig bestaan van de jury, ook de Minibus Test of the Year georganiseerd.

Nieuwe fabriek e-mobility

De primeur op Busworld was de elektrische ie-Tram – zie elders in deze Touringcar & Bus het Busworld-overzicht. Irizar zet hoog in op elektriciteit en heeft met het oog hierop in het laatste decennium een aantal bedrijven gekocht. De Irizar Group bestaat nu uit zeven bedrijven met naast Irizar, Hispacold, Masats, Jema, Datik, Alconza, Irizar e-mobility en Creatio. Irizar e-mobility is nieuw opgericht met als focus het ontwikkelen van systemen met duurzame elektriciteit. Het is gehuisvest in een splinternieuw bedrijfspand, waar ook de elektrische bussen, 12, de twaalf meter versie en een 10,8 meter variant, en nu dus ook de ie-Tram, worden geproduceerd. Irizar stelt dat de 'carbon footprint' van haar elektrische bus maar 8,45 gr CO₂ per reizigerskilometer bedraagt.

De fabriekshal krijgt twee productielijnen, die inmiddels 'up and running' zijn. Eén lijn is voor de twaalf meter en de 10,8 meter varianten,

Een waar pandemonium bij de uitreiking op Busworld

die op hetzelfde platform worden gebouwd en één lijn voor de nieuwe ie-Tram. De batterij-assemblage heeft Irizar ook in eigen hand genomen en gebeurt in een apart deel van het moderne en uitermate 'cleane' gebouw. Per dag moeten er twee voertuigen deze nieuwe fabriek uit rollen. Wat ook opvalt is hoe licht de fabriekruimte is, er wordt volop gebruik gemaakt van natuurlijk licht. Aangezien de chassis en dergelijke gebouwd worden, ontbreken lasfaciliteiten, wat een fabriekshal heel wat schoner maakt. Irizar heeft ook de elektrische installaties aangepast aan de eisen van de tijd om de productie zo klimaatvriendelijk als mogelijk te krijgen. Met bedrijven in de

groep als Alconza en Jema, beide leveranciers van elektrische aandrijflijnen en componenten, heeft het hiervoor de benodigde kennis in huis.

Alleen maar beter

Met de i8 heeft Irizar nu dus de felbegeerde prijs 'Coach of the Year' binnengehaald. De i8 wordt komende tijd nog verder verbeterd. En dat heeft alles te maken met de toeleveranciers Paccar/DAF en ZF. DAF heeft haar MX-motoren verbeterd en onder andere het brandstofverbruik drastisch weten terug te brengen, en ZF levert aan Irizar haar nieuwe Traxon gerobotiseerde versnellingsbak. Beide door de vakpers al uitbundig bejubeld. Afgelopen zomer bezochten wij de Irizar-fabrieken en daar waren de Traxon en de MX13 net uit de kratten gehaald. Aan de gezichten van de ingenieurs en technici te zien, stonden ze te popelen om er mee aan de slag te gaan om hem klaar te krijgen voor Busworld.

Zoals we in de vorige editie van Touringcar & Bus al schreven is de i8 een regelrechte uitdager van het topsegment. Met de nieuwe aandrijflijn kan dat, samen met de aangekondigde ZF 'direct-drive' aandrijfjas, een nieuwe elektronisch gestuurde achteras en een 'voorkijkende' cruisecontrol, alleen maar beter worden. <<

De nieuwe moderne e-mobility fabriek

Laadstations op het parkeerdek

ril-
De
zar
zel-
we
VDL
ur-
test
r in

m Terje en